

**ОДОБРИЛ: /П/
ВЕНЦИСЛАВ КАЛЧЕВ**
Областен управител на област Русе

ПРОТОКОЛ № 2
от заседание на Областния съвет по условия на труд,
проведено на 30 октомври 2013 г. (сряда), 10.00 часа, Зала 1 на Областна администрация
Русе

На 30.10.2013 г. (сряда) от 10.00 часа в Зала 1 на Областна администрация Русе се проведе заседание на Областния съвет по условия на труд, на което според приложен присъствен списък се явиха 9 от 12 члена. Участие взеха и представители на Дирекция „Инспекция по труда“ – Русе, Дирекция „Регионална служба по заетостта“ – Русе и Териториално поделение на Национален осигурителен институт – Русе.

Налице беше необходимият кворум за провеждане на заседание.

Г-жа Милена Хинкова – Заместник областен управител на област Русе и председател на Съвета откри заседанието, предложи и с пълно мнозинство беше одобрен следния

ДНЕВЕН РЕД:

- 1. Сравнителен анализ на резултатите от проверките на Дирекция „Инспекция по труда“ между деветмесечието на 2013 г. и деветмесечието на 2012 г. – насоченост, изводи, оценки и препоръки.**

Докладва: Ирена Николаева – Директор на Дирекция „Инспекция по труда“ – Русе.

- 2. Разни.**

Докладват: Членовете на Областния съвет по условия на труд

По първа точка от дневния ред **г-жа Милена Хинкова** даде думата на **г-жа Ирена Николаева – Директор на дирекция „Инспекция по труда“ – Русе**, която представи сравнителен анализ на резултатите от проверките на Дирекция „Инспекция по труда“ между деветмесечието на 2013г и деветмесечието на 2012г., като подчерта, че дейността им е насочена към осъществяване контрол свързан с осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд и законосъобразното осъществяване на трудовите правоотношения. *(Приложение 1)*

Г-жа Хинкова благодари на **г-жа Николаева** за подробния анализ и даде думата на присъстващите за въпроси и становища.

Г-н Ганчо Ганев – Председател на Русенска стопанска камара взе отношение, като отбеляза, че една нормативна уредба за здравословни и безопасни условия на труд създава предпоставка за противопоставеност между „Инспекцията по труда“ и работодателите. Той акцентира върху необходимостта от промяна във взаимоотношенията между работодател и работник и повдигна въпроса за здравословните и безопасни условия на труд в предприятията и фирмите, както и за дейността на Службите по трудова медицина – анализите и оценките, които те изготвят.

Г-жа Николаева изрази мнение във връзка с изказването на **г-н Ганев** и подчерта, че „Инспекция по труда“ не осъществява контрол относно дейността на Службите по трудова

медицина, във връзка с изготвянето на оценката на риска и с анализа на безопасни и здравни условия на труд. Този контрол се осъществява от Регионалната здравна инспекция. **Г-жа Николаева** разясни, че Службите по трудова медицина подпомагат работодателя с препоръки и отбеляза, че обслужването от тези служби включва – здравен анализ и профилактични прегледи.

Обобщавайки всичко казано до тук г-жа Милена Хинкова – Заместник областен управител на област Русе предложи за гласуване следното **решение**:

- 1. Да се изготви анализ на резултатите от проверките на Дирекция „Инспекция по труда“ през последното тримесечие на 2013г.**

Срок: 28.04.2014 г.

Отговорник: Дирекция „Инспекция по труда“ - Русе

Решението беше прието единодушно

Гласували:9; За – 9; Против – 0; Въздържали се – 0.

По втора точка от дневния ред **г-жа Милена Хинкова** – председател на Областния съвет даде думата на членовете му за становища и предложения.

Г-жа Пенка Попова – Началник отдел „Административен контрол и регионално развитие“ в Областна администрация - Русе отбеляза, че на 28 април се чества денят на загиналите при трудови злополуки и предложи темата на следващото заседание на Областния съвет по условия на труд да бъде: „Загиналите при трудови злополуки в Област Русе“. Тя изрази мнение, че в контекста на гореизложеното е добре да се представят статистически данни за трудовите злополуки в областта, както и информация за подадените и одобрени проекти за подобряване на здравословните и безопасни условия на труд.

Г-жа Милена Хинкова подложи на гласуване следните **решения**:

- 1. Да се обобщят и представят статистически данни за трудовите злополуки в Област Русе през 2013 г.**

Срок: 28.04.2014 г.

Отговорник: Териториално поделение на Националния осигурителен институт в Русе

- 2. Да се изготви и представи справка за подадените и одобрени проекти за подобряване на здравословните и безопасни условия на труд в Област Русе.**

Срок: 28.04.2014 г.

Отговорник: Областен информационен център – Русе

Предложенията бяха приети единодушно

Гласували:9; За – 9; Против – 0; Въздържали се – 0.

Поради изчерпване на дневния ред **г-жа Милена Хинкова** благодари за участието и закри заседанието на Областния съвет по условия на труд.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВО: /П/

МИЛЕНА ХИНКОВА

Заместник областен управител на Област Русе

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Изпълнителна агенция

„Главна инспекция по труда“

Дирекция „Инспекция по труда“ - гр. Русе

СРАВНИТЕЛЕН АНАЛИЗ

ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ПРОВЕРКИТЕ НА ДИТ-РУСЕ МЕЖДУ ДЕВЕТМЕСЕЧИЕТО НА 2013 Г. И ДЕВЕТМЕСЕЧИЕТО НА 2012 Г.

Инспекционната дейност на Инспекция по труда през 2012 г. беше в пряка зависимост от социално-икономическите процеси в страната, предпоставка за някои събития в сферата на труда като: масови уволнения; съкращения; работещи без сключени трудови договори; принудително извеждане на работещи в неплатен отпуск, преминаване на намалено работно време, неизплатени или забавени трудови възнаграждения. Като следствие от това са големия брой подадени през 2012г. жалби, основно по работно време и заплащане на труда. При проверките през периода от януари до септември 2012 г., Д ИТ-Русе е констатирала 2.4 пъти повече лица, които полагат труд без трудов договор в сравнение със същия период на 2013г. Общият брой на констатираните нарушения през деветмесечието на 2012 г. е почти същия като този през деветмесечието на 2013 г. Но броят на констатираните нарушения по здравословни и безопасни условия на труд през 2013 г. е с 500 бр. по-голям от този през 2012 г. А броят на констатираните нарушения по трудови правоотношения, обратно е с около 500 бр. по-голям през 2012 г., спрямо тези през 2013 г.

През деветмесечието на 2012 г. са съставени и връчени 2.2 пъти повече акта за установяване на административни нарушения спрямо периода януари-септември 2013 г., като бройката им по осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд е почти същата, а разликата идва от тези, съставени във връзка с нарушаване на нормите на трудовите правоотношения.

Причините: През 2012 г. в много предприятия не се изплащаха, или се изплащаха нередовно трудовите възнаграждения на работниците и служителите. Основният дял на подадените в Д ИТ-Русе жалби и сигнали на граждани бяха в тая връзка. Поради това много от проверките на Инспекцията, както и нарочно организирани кампании в по-големите предприятия бяха инициирани за да проверят дали работодателите изпълняват задълженията си по заплащане на труда. Част от предприятията, в които бяха извършвани многобройни проверки през 2012 г. поради проблеми с изплащането на заплатите, съответно давани предписания и съставени актове, прекратиха дейността си. За друга част от предприятията, при извършения последващ контрол и проверки през 2013 г. се установи, че са наваксали закъсненията и вече се изплащат редовно трудовите възнаграждения. Може да се каже, че през 2013 г. предприятията, които масово забавят или не изплащат трудовите възнаграждения на работниците си са намалели.

Друга причина- През 2010 г. част от промените в Кодекса на труда се отнасяха до въвеждането на изискването в обектите, където се полага труд, работодателят да държи на разположение на контролните органи от Инспекция по труда: Правилника

за вътрешния трудов ред; документи, свързани с разпределението на работното време; заповеди за полагане на извънреден труд; поименни графици за работа за периода, за който е установено сумирано изчисляване на работното време; заповед, определяща длъжностни лица в обектите на предприятието, които да го представляват пред контролните органи на инспекцията по труда. Тези изисквания са много важни, тъй като още при проверката по работни места, от Правилника за вътрешния трудов ред инспекторите разбират какъв е начина на изчисляване на работното време- подневно или сумирано, виждат има ли лица наети на непълнен работен ден, какво е разпределението на работното време. Тези промени в закона спомагат да се прекрати практиката да се антидират документи, като заповеди за извънреден труд, графици и др., както и сключването на трудови договори на примерно 4-часов работен ден, а работа по 8 и повече часа. През 2011г. и 2012 г. имаше период на запознаване и разясняване на работодателите с това ново изискване, съответно и констатиране на нарушения, както и съставяне и връчване на актове за установяване на нарушения. Може да се каже, че през 2013 г. работодателите вече са запознати и като цяло спазват изискването необходимия пакет от документи да е в обектите, където се полага труд.

Ако погледнем броя на съставените и връчени акта за установяване на административни нарушения – то през деветмесечията на 2012 г. и 2013 г. броя на съставените по здравословни и безопасни условия на труд са съизмерими, докато разликата идва от тези по трудови правоотношения – с около 400 повече през 2012г., спрямо 2013 г.

А ето и някои данни:

В резултат от контролната дейност са проверени:

	деветмесечие 2012 г	деветмесечие 2013 г
Брой проверки	1504	1500
Проверени предприятия	1104	1172
В т. ч. посетени за първи път	362	462
Зает персонал	48665	55852

Посетените за пръв път предприятия през 9-те месеца на 2013 г. от инспекторите по труда са от сектора на малкия и средния бизнес, като най-голям е дялът на проверените от икономическа дейност „Търговия на дребно, без търговията с автомобили и мотоциклети“- 109 предприятия, икономическа дейност „Ресторантьорство“ – 48 предприятия и „Сухопътен транспорт“ -46.

От общия брой проверени през деветмесечието на 2013 г. предприятия, основен дял се пада на микро /до 9 заети/ - 653 бр., което е 60% от всички проверени. 339 бр., или 30% от всички проверени са малките предприятия с нает персонал от 10 до 49 лица. 145 бр. или 13% е дялът на тези от 50 до 250 наети лица.

Най-много нарушения са констатирани в проверените предприятия от икономически дейности: „Търговия на дребно, без търговията с автомобили и мотоциклети“, „Ресторантьорство“, „Производство на облекло“, „Селско стопанство“ и др. В резултат на извършените проверки, констатираните нарушения се разпределят по следния начин:

	деветмесечие 2012 г	деветмесечие 2013 г
констатирани нарушения	6745	6780
в т.ч. по ЗБУТ	2820	3318
в т.ч. по ТПО	3919	3411
в т.ч. по ЗНЗ	6	25
в т.ч. по ЗДСл	-	26

За отстраняване на констатираните нарушения на основание чл. 404, ал. 1 от Кодекса на труда, чл. 78, ал. 1 от ЗНЗ и чл. 131, ал. 1 от ЗДСл са приложени следните принудителни административни мерки /ПАМ/:

	Деветмесечие 2012 г	деветмесечие 2013 г
Общо ПАМ	6445	6583
в т.ч. дадени предписания	6323	6463
в т.ч. спрени машини и съоръжения	50	43
в т.ч. издадени постановления по чл. 405а, ал. 1 КТ	61	26

За допуснатите нарушения е потърсена административнонаказателна отговорност от нарушителите на трудово-правните норми, като съставените актове за установяване на административни нарушения се разпределят както следва:

Съставени АУАН за констатирани нарушения	деветмесечие 2012 г	деветмесечие 2013 г
Общ брой	811	363
В т. ч. неизп. предписания	169	125
В т. ч. по осигуряване на ЗБУТ	85	62
В т.ч. на нормите на ТП	720	295
В т.ч. за създаване пречки на контролен орган	5	3

През деветмесечието на 2012 г. са постъпили 253 бр. сигнали и искания, а за същия период на 2013 г. – 376 бр.

Проблемите, изложени в 90% от исканията и сигналите през 2012 г. се отнасят до неизплатени трудови възнаграждения, обезщетения за неизползван платен годишен отпуск, работно време и забавяне предоставянето на документи при прекратяване на трудовите правоотношения. Исканията и жалбите през 2013 г. освен тези, засягат и проблеми като осигуряване на работно облекло и лични предпазни средства, осигуряване на по-добри условия на труд и др.

И през 2013 г., както и през 2012, проблемите, които инспекторите по труда срещат при проверките по постъпилите сигнали и искания основно са откриване на работодателя и осигуряването на документи за проверка. Ангажира се много време за връчване на призовката, с която се изискват необходимите за проверката документи. Налага се да търсим съдействие от МВР за откриване на работодатели.

Извършва се честа смяна на управителите на предприятията, както и смяна на ползвателите на малки търговски обекти и питейни заведения.

През деветмесечието на 2012 г. в Д ИТ-Русе са постъпили 32 бр. искания за разрешение за работа на лица, ненавършили 18 г., докато за деветмесечието на 2013 г. са постъпили и дадени 15 бр. разрешения.

7000, гр.Русе, ул."Александровска" №53
тел.: факс: (082) 827040; 821757; 821758; 821759
e-mail: oit_ruse@mail.bg
web: www.gli.government.bg